

Ara, Rússia

La gran sala del Kremlin va viure des de dimecres passat el primer assaig de parlament pluripartidista. Encara que oficialment no hi havia partits, de fet eren tres grups clars els que seien en les butaques, vigilats des de l'àrea de convidats per Mikhaïl Gorbaxov.

Aquests tres grups són Rússia Democràtica —el quasi-partit que dóna suport a Borís Ieltsin—, l'anomenat Bloc Patriòtic, que reagrupa el sector més conservador del partit i, en general, els diputats menys oberturistes i, finalment, els partidaris més directes de Gorbaxov.

La primera batalla es va polaritzar immediatament al voltant de Borís Ieltsin, que no ha amagat mai la seua aspiració a presidir la república russa, la més gran i —de molt— la més important de les que integren la Unió Soviètica. Així, els conservadors van demanar que es votés el nom del president del Soviet Suprem en la primera sessió dels treballs. Els diputats del Bloc Patriòtic aspiraven a derrotar Ieltsin, amb la candidatura d'Aleksandr Vlasov, secretari del comitè Central del PCUS.

Per pèls, però (va anar d'un sol vot), els reformistes, amb el suport dels gorbaxovians, van aturar l'elecció, intentant que no tinguera lloc abans de la reforma de la Constitució russa. Aquesta reforma tindrà com a principal objectiu augmentar la representativitat del Parlament. Actualment, el Parlament rus està format per 1.050 diputats, però el percentatge d'electors que cada diputat representa és dels més alts de l'URSS. Rússia Democràtica defensa un augment del nombre de diputats i una representació més gran de les circumscripcions nacionals, que representen els països no russos de la República Socialista Federativa de Rússia.

Aquesta república ocupa el 76 per cent del territori soviètic i conté el 52 per cent de la

Borís Ieltsin.

població. Dins seu hi ha els extensos territoris siberians, considerats com la nova frontera del país. Enmig del debat nacionalista que sotraga el país ja s'han alçat veus que afirmen que Rússia ha de deixar independitzar-se les repúbliques perifèriques i ha de centrar els seus esforços en la conquesta i colonització de Sibèria, una tasca sense dubtes històrica, que mantindria ocupats els russos durant dècades.

Precisament el debat de la setmana passada hi aportà un nou element quan Ieltsin va dir que la República Russa

també té dret a separar-se de l'URSS. Ieltsin va afirmar que el 50 per cent dels russos viuen en condicions de pobresa, sobretot als camps, mentre la república envia cada any setanta milions de rubles a l'URSS, que serveixen per al desenvolupament de les altres repúbliques soviètiques. No ha deixat de sorprendre que Ieltsin usara pes un llenguatge i uns arguments bastant típics en els sectors conservadors i entre molts diputats del Bloc Patriòtic, però del seu populisme es pot esperar gairebé tot.

El dirigent radical es va refe-

rir també a la situació de les repúbliques autònomes que Rússia conté en el seu si. És reconegut que aquestes repúbliques no tenen l'estatus de repúbliques federades i estan en l'esglaió (un punt més baix) de repúbliques autònomes simplement perquè es troben dins territori rus. Totes les repúbliques federades són perifèriques a Rússia. Malgrat això, algunes tenen un remarkable nivell d'identificació nacional i una constatable cohesió política —especialment en els casos d'aquells pobles (komis, mordvians, baïkkirs, tàtars...) que habiten la Rússia europea. Un cas distint és el de les repúbliques siberianes (principalment Iakútia, tan gran com l'Índia) en les quals a penes si viu un milió d'habitants, enormement esparsos i on les poblacions autòctones es veuen sotmeses a una forta pressió per la destrucció dels seu hàbitat tradicional i un canvi de costums molt extremat.

L'arribada de Ieltsin al govern de la república, si és que es produeix, posarà clarament sobre el tapet aquests problemes. Potser és per això que Gorbaxov no vol Ieltsin de president. El pròxim president soviètic ja haurà de ser escollit, d'ací a quatre anys, per votació universal. I si Ieltsin governa a Rússia i ho fa bé, tindrà un capital polític acumulat a usar contra Gorbaxov. La batalla, doncs, té dues claus: una d'immediata —a Rússia— i l'altra a més llarg termini —a l'URSS. De moment és l'hora de Rússia.

Vicent Partal